

Bu hakikate şu gerçeği de bağlamak gerekir: Allah'ın düşmanlarının eliyle müminlerin başına gelen belalar (musibetler) Allah'ın evrende belirlediği yasaların bir gereği ve Allah'ın kullarını sınaması yasasının bir sonucudur. Yüce Allah'ın Medine döneminin ortalarında Muhammed Suresi 47. ayette şu sözünü açıkladığı gibi. "Allah dileseydi onlara karşı size zafer verirdi. Lakin Allah bazınızı bazınızla sınamaktadır."

Allah'ın dışındaki, bir şeyle kuvvet ve galibiyet istemenin kalbi ve nefsi bağlarını koparmaya mü'minleri yönlendirme, hakkında altı tane Kur'an ayeti altı surede geldi. Bu ayetler aralarından tam bir fikri bağla birbirine bağlı ayetlerdir. Aynı zamanda her bir ayetin içinde bulunduğu surenin konusu ile de bağı vardır.

Bu ayetleri geçtikleri sûrelerin nüzul sırasına göre sıraladığımızda şu şekildedir. Birinci ayet:

██████████ ██████████ ██████████ ████████████████ ██████████ ████████████████ ██████████ ████████████████
██████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████
██████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████ ███████████████████

"Her kim izzet istiyorsa bilsin ki izzet tamamıyla Allah'ındır. O'na hoş kelimeler yükselir, onu da salih amel yükseltir. Kötülükler kuranlara gelince, onlara şiddetli bir azab vardır. Onların tuzakları hep darmadağın olur."2

"El-izzetü" (██████████): Galip gelici kuvvettir. Kim kalıcı ve hakiki bir "izzet" istiyorsa Allah'a inansın O'ndan bunu talep etsin, çünkü bütün "izzet" Allah'a aittir.

“Yebûr” (يَبُورُ): yani işin sonunda hepsi boşa gider. Allah onu boşa çıkarır.

“Her kim izzet istiyorsa bilsin ki izzet tamamıyla Allah'ındır.” (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بِهِ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) yönden iki unsurlarına Suresinin Fatır gelince Cümlesine (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بِهِ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) bağlıdır:

1) Kurbanlar keserek ve ibadet ederek Allah'a ortak koşmuş oldukları putlardan, kendilerini galip getirecek kuvvet isteyen müşrikleri tedavi ediyor.

2) Mekke'nin inatçı müşriklerin önünde baskıya maruz kalan mü'minlerin kalplerini ve nefislerini tedavi ediyor. Çünkü mü'minlerden bir kısmı kendi aralarında Müşriklerin ileri gelenlerinden destek almayı konuşuyorlardı. Bunun karşılığı olarak da dinlerinden taviz vermeye razı idiler.

Bazı baskıya maruz kalmış güçsüz müminlerin nefislerinin dedikodu ve düşüncelerle karşı karşıya geldiği ve “niçin sapık, inatçı, zorba müşriklerin ileri gelenlerinin baskılarına karşı kendimizi korumak için Allah'ın, Elçisinin ve müminlerin dışındaki kimselerden destek istemiyoruz” sorusunu sorduğu bir durumda iken Allah (c.c.) mü'minlere acele etti ve bu açıklamayı indirdi. Bunu imanın şubelerinin esaslarından genel bir esas üslubunda kıldı: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بِهِ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) ki bilsin istiyorsa izzet kim Her” (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بِهِ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) izzet tamamıyla Allah'ındır”

Üçüncü Ayet

Allah Teâlâ sonra aynı şekilde Mekke döneminde, kâfirlerin eziyet verici sözlerine, karşıt kampanyalarına ve tuzaklarına karşı Elçisine güven olması için Yunus suresindeki şu ayeti indirdi. Bu ayette Allah Teâlâ şöyle buyurur:

□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□

“Habibim, onların lafları seni üzmesin. Çünkü şan ve şeref bütünüyle Allah'ındır. O her şeyi işitiyor, hepsini görüyor.”⁴

Açıklaması: O Allah onların sözlerini işitir, hallerini, kurdukları tuzakları ve Allah'ın Dininin galip gelmesini engellemek için hazırlamış oldukları kuvveti ve planları bilir.

Galip gelici, bütün kuvvetin Allah'a ait olması nedeniyle O, bütün eksikliklerden uzak olan, o kimselere sonunda dostlarının aleyhine zafer kazanma fırsatı vermez. İstikameti düzgün olan kişi O'nun dostudur. O'nun yolundadır. Onlar ihlaslıdır, doğrudurlar, Allah için gereğince cihat ederler. Bu özellikler diğer bir ayette açıklanmıştır.

Bu ayet, Peygambere güveni, kalbini yatıştırmayı O'nunla beraber iman edenleri rahatlatmayı ve zaferin mutlaka kâfirlerin aleyhine onlar için gerçekleşeceğini içerir.

Son olarak bu ayetlerde “onların vasıflandırdıkları şeylerden yani onların Müslümanlara karşı galip geleceği, Muhammed (a.s.) ve O’na inananların engelleneceği, yenilgiye uğratılacakları, ayrılıp paramparça olacakları gibi özelliklerden Allah’ın uzak olduğunu Allah Teâlâ Elçisine açıkladı. O bütün eksiklerden uzaktır ve izzet sahibidir. Bunun anlamı, O onunla yenilmez gücüyle yardım eder. O’nun hikmeti, gücü dostuna karşı kullanması için düşmanın elinde bırakmaya hükmetmez.

Allah (c.) Kamer Suresi 44–46 arası ayetlerde onların zaferinin olmayacağını ortaya koydu. Bu ayetler: (37/54 Kamer44–46)

□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□

Yoksa “Biz muzaffer yenilmez bir topluluğuz.” mu diyorlar? Allah (c.) şu sözülle onlara cevap verdi;

□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□

“Her halde o topluluk bozulacak ve geriye dönüp kaçacaklardır. Bilakis kıyamet onlara vaat edilen asıl saattir. Saat cidden çok feci ve acıdır.”

Beşinci Ayet:

Dördüncü ayetten sonra Kur'an Kerim, konu ile ilgilenmeyi Medine Dönemine gelinceye kadar durdurdu. Medine Dönemiyle beraber Allah Teâlâ'nın zaferi Bedir'de ve diğer yerlerde Elçisine ve mü'minlere geldi. Yesrib halkından Yahudi dostu kimseler arasında nifak otları bitti. Münafık oldukları halde Müslüman oldular. Yahudi ve müşrik dostları ile bağları vardı. Gelecekteki ihtimallerden korkuyorlardı. Onların tasavvurunda Müslümanlar hezimetle uğrayabilirdi. Kâfirler ile aralarındaki ilişkiye güvenir oldular ve onların yanında galibiyet bekliyorlardı ve onların sözcüsü şöyle diyordu: "Biz mağlubiyetten korkuyoruz." Bunun üzerine Allah Teâlâ Nisa Suresindeki şu ayetleri indirdi:

□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□
□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□
□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□

"Münafıklara da haber ver ki, kendileri için çok acı bir azab vardır. Onlar, müminleri bırakıp kâfirleri dost ediniyorlar. Onların yanında izzet ve şeref mi arıyorlar? Hâlbuki bütün izzet ve şeref Allah'a aittir."6

Altıncı Ayet:

Beni Müstalik Gazvesinde Hz. Ömer'in Gıfar'dan bir ücretlisi ile ensardan birinin yeminli adamı Cüheyneli arasında bir tartışma çıktı, sonra kavga ettiler. Sonra herkes adamına yardım etti. Olay münafıkların lideri Abdullah bin Übey bin Selül'e ulaştı. Bunun üzerine o şöyle dedi: "Bunu yaptılar ha! Beldemizde bizi asker ve sayı bakımından aştılar, bizden çok oldular. Allah'a yemin olsun ki bizim düşmanlarımız olan Kureyşin sürgünleriyle durumumuz, "besle köpeği yesin seni" sözünde olduğu gibidir. Ama Allah'a yemin olsun ki Medine'ye döndüğümüz de üstün olanlar o zelilleri elbette çıkaracaktır."

Sonra kavmi olan Hazreçlilerden orada bulunanlara yaklaştı ve onlara şöyle dedi: “Bunu siz kendiniz yaptınız. Onları memleketinize soktunuz, mallarınızı onlarla bölüştünüz. Allah’a yemin olsun ki siz ellerinizde bulunanı onlardan sakınsanız, onlar memleketinizi terk edip giderler.”

Bu konuşmayı Zeyd b. Erkam duydu, İbni Selül’ün kabilesinden genç yaşta bir delikanlıydı. Duyduklarını hemen Resülullah’a anlattı. Resülullah (s.a.v.) zaman yola çıkma zamanı olmadığı halde yolculukta acele etti ve akılla, hikmetle ve af ile muamelede bulundu.

Bu olay üzerine Allah Teâlâ Münafikun suresindeki şu ayeti indirdi:

□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□ □□ □□□□ □□□□□□□□□□□□□□

“Diyorlar ki: “Andolsun, eğer Medine’ye dönersek, daha üstün olan, daha alçak olanı oradan mutlaka çıkaracaktır.” Üstünlük, ancak Allah’a, O’nun elçisine ve müminlere mahsustur. Fakat münafıklar bilmezler.”⁷

Bu ayette Allah Teâlâ galip gelici kuvvetin (izzetin) yalnız kendisine ait olduğunu onu yeryüzünde Elçisinin ve müminlerin kıldığını açıkladı. Fakat bu, diğer Ayetlerde açıklanmış birtakım şartlarla kayıtlıdır.

Sonuç

Aşama aşama iman edenlerin zihnini inşa eden Kur'an'ı Kerim Müminlerin zihninde "izzet" kavramının inşası içinde aynı tedrici yöntemi kullanmış diğer Kur'an'i kavramlar gibi bu kavram da Kur'an'ın ilk muhatapları olan Hz. Peygamber (s.a.v.) ve sahabe (r.a.) hazretlerinin zihninde alması gereken yeri almıştır. Yukarıdaki ayetleri dikkate aldığımızda bu inşa şu şekilde olmuştur:

İlk ayette "Kim kalıcı ve hakiki bir "izzet" istiyorsa Allah'a inansın O'ndan bunu talep etsin, çünkü bütün "izzet" Allah'a aittir." mesajını vererek insanın şerefi arayacağı doğru ve tek adresi göstermiş, ikinci ayette ise kendilerine dünyevi işleri gerçekleştirmede güç versin, başarılı kılsın, düşmanlarına karşı yardım etsin, Allah yanında şefaathçi olsun diye Allah'ın dışında ilah edinen müşriklerin durumunu açıklayarak yanlış adreste üstünlük arayanlara işaret etmiştir. Üçüncü ve dördüncü ayetlerde "Habibim, onların lafları seni üzmesin. Çünkü şan ve şeref bütünüyle Allah'ındır. O her şeyi işitiyor, hepsini görüyor.", "İnecek azabı gözetle! Yakında onlar da göreceklerdir. Senin güç ve kuvvet sahibi Rabbin, onların yakıştırdıkları vasıflardan münezzeh ve yücedir." İfadeleriyle Hz. Peygamberi ve inananları doğru adreste oldukları konusunda teselli etmiştir. Beşinci ve altıncı ayetlerde ise üstünlüğü malda, mevkide, soyda sopta arayan münafıkların yanlış adreste üstünlük aramalarının neticesi ağır bir azaba çaptırılacakları ve onların cahil bir toplum oldukları şu şekilde bildirilmiştir. "Münafıklara da haber ver ki, kendileri için çok acı bir azab vardır. Onlar, müminleri bırakıp kâfirleri dost ediniyorlar. Onların yanında izzet ve şeref mi arıyorlar? Hâlbuki bütün izzet ve şeref Allah'a aittir." " Üstünlük, ancak Allah'a, O'nun elçisine ve müminlere mahsustur. Fakat münafıklar bilmezler."

O halde üstünlüğü gerçek adresi olan Allah'ın yanında arayarak hem bu dünyada hem de ahirette şerefli bir insan olalım. Müşrikler ve münafıklar gibi yanlış adreslerde üstünlük arayarak üstünlük yerine azap ve rezillikle karşılaşanlardan olmayalım. Allah Teâlâ bizlere her bir şeyi doğru adreste aramayı nasip eylesin! Allah'a emanet olun aziz kardeşlerim.